оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй [Верхов]но Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 35 (6225)
ФЕВРАЛИИН 20
ВТОРНИК
1951 он.

Сэн 20 мүнгэн.

Советскэ хүнүүд уржадэр коммунистнууд ба партийнабшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө, Ленин—Сталинай партиин сэсэн мэргэн политикын түлөө тон ехэ зоригжолтойгоор голосовалаа.

Манай агууехэ вождь ба багша нүхэр СТАЛИН мандаха болтогой!

АРАДАЙ АГУУЕХЭ НЭГЭДЭЛ

...дэр манай агууехэ советдержавын олохон союзна ба ...омно республикануудай Вер... Соведүүдтэ һунгалтанууд бо... Энэ хадаа агууехэ багша, ...нүхэр Сталинда советскэ ...үнэн ба инаг дуратай бай... хүсэтэ демонстраци, боль...стскэ партиин сталинска сэ...мэргэн политикые халуунаар ...дэгэй демонстраци, арад бү... баярай һайндэр боложо үн...

...сэл зоригой ба уг зорилгын ...гайхамшаг нэгэдэл дотор манай ...циональна советскэ Эхэ оро... бүхы арадуудай илагдашагүй ...льно-политическэ ехэ нэгэдэл ...дана.

...нэгэдэл большевигүүдэй ге...ска партяар, ленинско-сталин...скэн мэргэн национальна по...ар бэелүүлэгдэн батадхаг... Энэ нэгэдэл Советскэ Союзай ...ажалшадай ниитэ интересүү... ба арадуудай национальна ёһо ...хонуудай найралдан хүгжэдэг ...скэ патриотизмын агууехэ хү... шэрээгдэн бэхижүүлэгдээ. ...Сталинай нэрэ энэ нэгэдэ... ...дото ба зориг бадаруулагша ...болонхой.

Манай агууехэ вождь, манай ...мэргэн багша, манай түрэл ...—гэжэ нүхэр Сталинние со... олонациональна арадууд ...зүрхэнһөө халуун инаглалтай...нэрлэдэг байна.

...гуулиин округууд ба участо...ааа ороһон түрүүшын мэдээ... ...харахада, РСФСР-эй ба ...ССР-эй Верховно Соведүүдтэ ...һан һунгалтанууд манай рес...ка дотор маша ехэ дэбжэл... оршон байдалда, баяраар ха... сэдьхэл бодолой батаар нэ... ...гын оршон байдалда үнгэрөө.

...эр Сталинай ба тэрэнэй үнэн ...игуудай—В. М. Молотовой, ...Маленковой баллотирова...һан округуудай һунгагшад ...ванида бултадаа, илангаяа ...итэйгээр хабаадаһан байна. ...байхань элитэ: эдэнэй тү... голосовалхадаа, Эхэ оронойн... улам ехээр бадархын түлөө, ...нгаа зол жаргалай түлөө, ...бликынгаа саашадаа һалба... мандахын түлөө голосовалаа.

Манай гүрэнэй урда табигдаһан ...зорилгонуудай нэрэтэй тү...төөр бэелүүлэгдэхэ, комму... байгуулгын агууехэ програм... амжалтатайгаар гүйсэдхэгдэ. ...һанда республикын ажалшад ...ээр этигэнэ, эдэнэр тиимэл ...элтэйгээр һунгуулиин урна...та ерээд, үнэн зүрхэнһөө хүн...эг, найдадаг хүнүүдтээ өөһэ...өө голосуудые үгэбэ.

...ата багша Сталиндаа, тэрэ... ...дутын соратнигуудта, тэрэшэ...рхим хүбүүд, басагадтаа го...удаа үгэхэтэй хамта, һунгаг...арад үнэн сэдьхэлэйнгээ үгэ...ые хэлэбэд.

...шээлхэдэ, нүхэр Сталинай ...отировалагдаһан № 16 Парово...үтэлгын округой залуу һун...а, Улан-Удын Ленинэй орден... паровозо-вагонно заводой стаха...ц Виктор Акаемов иигэжэ хэ...

—Нүхэр Сталинай нэрэ хадаа ...арадта, бүхы дэлхэйн бүм...гэй олон миллион ажалшадта ...хүндэтэй нэрэ болонхой. ...—бүхы ажалшадай зол ...алта ерээдүйн түлөө тэм..., шэнэ дай үүдхэгшэдтэ эсэр... бүхы арадуудай эб найрамда... ба хани барисаанай түлөө ...лэй туг мүн. Нүхэр Сталин ...скэ залуушуулда сүлөөтэ ба ...та ажабайдал хангаа.

Эдэ бүгэдын түлөө, бүри гайхамшаг ерээдүйн түлөө, агууехэ вождь Сталинай түлөө, большевигүүдэй партиин түлөө голосовалжа, өөрынгөө нангин эрхые гүйсэдхэхэмни.

Улан-Удэ городой һунгуулиин Мичуринска округой һунгагша, урдын партизанка, 75 наһатай Мария Михайловна Дуненко иигэжэ хэлэбэ:

— Би ехэ золтойб! Агуехэ Сталин багшынгаа түлөө, большевигүүдэй партиин ба советскэ правительствын сэсэн мэргэн политикын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдалай мандахын түлөө, манай инаг Эхэ ороной саашадаа улам хүсэтэйгөөр хүгжэхын түлөө голосовалбаб.

Хэжэнгын аймагай «Зургаанай зам» колхозой колхозница Цырендулма Эрдынеева голосовалхаяа байхадаа иигэжэ мэдүүлээ:

— Революциин урда тээхи манай байдал ямар тулюур муу, үтэлн харанхы, үгытэй ядуу байгааб. Теэд, мүнөөнэйнгөө ажабайдалые харахада, ямар һайхан бэ! Колхозоймнай мал һүрэгүүд ехээр үдэнэ, хадалан таряалан жэлһээ жэлдэ һайжаруулагдана, оньһон техникэ улам улам дэлгэрнэ. Мүнөө манайда клуб, библиотекэ, һургуули, уншалгын байшан бии. Үсэгэлдэр радиоузел нээгдээ. Ильичын лампочка эндэмнай мүнөөдэр яларба. Баян ба культурна ажаһуунабди. Эдэ илалта, амжалтанууднай агууехэ Сталинай нэрэтэй холбоотой. Сталин багшадаа баяр хүргөөд, үни удаан энхэ мэндэ ажаһуухынь түлөө голосовалнаб.

Эдэ нүхэдэй хэлэһэн үгэнүүдынь бүхы советскэ хүнүүдэй һанал бодолые, хүсэл эрмэлзэлгые элирхэйлэн харуулна.

Нүхэр Сталинай нэрэ — советскэ арадай бата нэгэдэлэй, эрэлхэг зоригой ба алдар солын символ, баатаршалгада зоригжуулдаг уряа мүн.

Бурят-Монголой ажалшад Российска Федерациин ба республикынгаа Верховно Соведүүдэй депутадуудые һунгалгада эдэбхитэйгээр, эмхидэлтэйгээр хабаадажа, коммунистнууд ба партийнабшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө нэгэн һаналтайгаар голосовалба.

Энэ хадаа большевигүүдэй партиин, советскэ правительствын политикын, агууехэ Сталинай зоригжуулдаг ба ударидадаг политикын толотомо шэнэ илалта мүн.

Манай обществын хүгжэлтын хүсэн, советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэл хадаа орон дотороо коммунизм байгуулха сталинска программые амжалтатайгаар бэелүүлгын шиидхэхы условинуудай нэгэн болоно.

Советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэл хадаа шэнэ дай үүдхэгшэдэй хорото муухай түсэбүүдтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө СССР-эй ажалшадай эдэбхитэ тэмсэл соо, советскэ правительствын эб найрамдалта гадаадын политикые нэгэн һаналаар дэмжэдэг ябадалда харагдана.

Манай республикын ажалшад, бүхы советскэ арадта адляар, большевигүүдэй партиин хүтэлбэри доро, инаг вождь Сталинай ударидалгаар ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудта, коммунизмын илалтын түлөө нангин тэмсэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлахаар зоригжонхой байна.

ВЛКСМ-эй БУРЯТ-МОНГОЛОЙ XV ОБЛАСТНОЙ КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАДУУДАЙ АНХАРАЛДА

ВЛКСМ-эй XV областной конференци Соведүүдэй хоёрдохи ...шан соо 1951 оной февралиин 24-дэ, үдэшын 8 часта нээгдэхэ ...на.

Соведүүдэй Байшангай № 2 комнато соо делегадуудые регистра... болохо байна. № 3—75 телефоноор справкануудые абахада ...

ВЛКСМ-эй обком.

Бурят-Монголой АССР-эй ой модоной промышленностиин эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадһаа, колхознигууд ба колхозницануудһаа

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Бидэнэр, Бурят-Монголой АССР-эй ой модоной промышленностиин эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд, колхознигууд ба колхозницанууд, советскэ арадай гениальна вождь ба багша, Танда өөрынгөө үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргөөд, советскэ арадай, бүхы дэлхэйн ажалшадай зол жаргалай ба баяр баясхалангай тулада, олон удаан жэлнүүдтэ элүүр мэндэ ажаһуухыетнай хүсэнэбди.

Москва городой һунгуулиин Сталинска округой һунгагшадай суглаан дээрэ 1946 оной февралиин 9-дэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо, нүхэр Сталин, Танай хараалһан коммунистическэ байгуулалтын программые дайнай хойтохи үедэ бэелүүлхын түлөө тэмсэн, большевистскэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, оломиллионно советскэ арад манай ороной экономикые ба культурые дэбжүүлхэ хэрэгтэ бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудые туйлаа.

Бурят-Монголой ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад, колхознигууд ба колхозницанууд модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ талаар дайнай хойтохи табанжэлэй түсэбые бүри 1950 оной мартда дүүргээд, 1951 оной январиин 1-нэй байдалаар, табанжэлэй түсэбһөө гадуур 1500 мянган кубометр эрхим шанартай модо зөөгөө гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда баяртайгаар элидхэнэбди. 1950 ондо «Бурмонголлес» трестын модо бэлэдхэлгын предприятинууд 1949 онойхиһоо 655 мянган кубометр ехэ модые ороной шахтануудта ба шэнэ барилгануудта эльгээгээ.

Ой модоной промышленностиие хүгжөөхэ ба тэрэниие арадай ажахын түрүү, дээдэ механизированнэ һалбари болгохо тухай большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба нүхэр Сталин, Танай өөрынтнай үдэр бүриин анхарал оролдолгын ашаар, мүн манай хүдэлмэриин гол метод болоһон социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар, манай хүдэлмэридэхи эдэ һайн дүнгүүд туйлагдаа.

Манай республикын модо бэлэдхэдэг предприятинууд түрүү шэнэ техникээр жэл бүри улам ехээр зэбсэглэгдэжэ байна. Нилээд олон автомашинанууд, модо таллуулха тракторнууд, паровозууд, нүүдэл электростанцинууд, лебёдконууд, ашалгын механизмуудые бидэнэр абаабди. Модо бэлэдхэлгэ дээрэ шэнэ техникые үргэнөөр нэбтэрүүлгэ хадаа хэдэ хэдэн леспромхозуудые комплексно механизированнэ потогто оруулха, ажалай бүтээсые нилээд ехээр дээшэлүүлхэ ба бэлэдхэгдэжэ байгаа модоной шанар һайжаруулха арга боломжые бидэнэртэ олгоһон байна.

Модо бэлэдхэл ба зөөлгые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй ашаар, шэнэ техникые бүрин һайнаар шудалан хэрэглэдэг үйлэдбэриин олон зуугаад новаторнууд, социалистическэ ажалай бодото мастернууд республикын леспромхозуудта урган гараа.

Хандагатайн леспромхозой узкоколейнэ түмэр замай машинист П. А. Ташлыковой, энэ леспромхозой тракторист Б. И. Андреевскиин, Шулуутайн леспромхозой электрохюрөөшэ Г. И. Кравцовой, Эрийскэ леспромхозой электрохюрөөшэ Н. Т. Чимитовэй, Баруун-Тарбагатайн леспромхозой шофер В. Ф. Дунаевай, Курбын леспромхозой модо отолоошод Б. В. Мочалыгинай, Ц. Д. Дамдинцыреновэй, Хориин леспромхозой модо отолоошо Д. Ц. Ринчиндоржиевай ба бусад олон хүнүүдэй нэрэ солонуудынь республика дотор олондо мэдээжэ болонхой.

Гэхэ зуура, манай хүдэлмэридэ нилээд ехэ дутагдалнууд бии байна. Манай зарим предприятинууд жэгдэ бэшээр хүдэлмэрилнэ, модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ түсэбөө гүйсэд дүүргэнэгүй. Хэдэ хэдэн леспромхозуудта механизмууд хангалтагүйгөөр ашаглагдана, үшөөл олохон отолологошод, зөөгөөшэд, шофернууд, мотористнууд ба трактористнууд үйлэдбэриин нормонуудые дүүргэдэггүй байна.

Эдэ дутагдалнуудые зайсуулга — манай хойшолуулашагүй зорилго мүн, модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэлгын ба үлүүлэн дүүргэлгын шухала услови мүн.

Арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ модоной угаа ехэ удхашанартай байһые хараада абаад, орондоо улам ехэ модо үгэлгые өөһэдынгөө патриотическа уялга гэжэ тоолон, Бурят-Монголой АССР-эй ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд, колхознигууд ба колхозницанууд — бидэнэр социалистическэ иимэ уялгануудые даажа абанабди гэбэл:

1. Модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезонно түсэбөө мартын 25 хүрэтэр дүүргэхэ, сезоной дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 193 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 137 мянган кубометр модо зөөхэ.

Тэрэ тоодо:

Хандагатайн леспромхоз — модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезонно түсэбөө мартын 20 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 30 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 25 мянган кубометр зөөхэ;

Хандагайн леспромхоз — модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезонно түсэбөө мартын 20 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 25 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 22 мянган кубометр зөөхэ;

Чулуутайн леспромхоз — модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезонно түсэбөө мартын 25 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 25 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 10 мянган кубометр зөөхэ;

Эрийскэ леспромхоз — модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезонно түсэбөө мартын 20 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 20 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 15 мянган кубометр зөөхэ;

Хориин леспромхоз — сезонно түсэбөө модо бэлэдхэлгээр мартын 20 хүрэтэр, зөөлгөөр мартын 25 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 15 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ;

Курбын леспромхоз — сезонно түсэбөө модо бэлэдхэлгээр мартын 20 хүрэтэр, зөөлгөөр мартын 25 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 18 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 16 мянган кубометр зөөхэ;

Баруун-Тарбагатайн леспромхоз — сезонно түсэбөө модо бэлэдхэлгээр мартын 10 хүрэтэр, зөөлгөөр мартын 20 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 20 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 10 мянган кубометр зөөхэ;

Черемуховско леспромхоз — модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезонно түсэбөө мартын 25 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ;

Итанцын леспромхоз — модо бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө модо бэлэдхэлгээр мартын 25 хүрэтэр, зөөлгөөр апрелиин 1 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 3 мянган кубометр зөөхэ;

Байкалай леспромхоз — модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезонно түсэбөө апрелиин 1 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 5 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 3 мянган кубометр зөөхэ;

Баргажанай леспромхоз — модо бэлэдхэхэ ба зөөхэ сезонно түсэбөө апрелиин 1 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 5 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 3 мянган кубометр зөөхэ;

Сэлэнгын леспромхоз — сезонно түсэбөө модо бэлэдхэлгээр мартын 25 хүрэтэр, зөөлгөөр апрелиин 1 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 5 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 3 мянган кубометр зөөхэ;

Селенгинскэ шпалай завод — сезонно түсэбөө модо бэлэдхэлгээр мартын 25 хүрэтэр, зөөлгөөр апрелиин 1 хүрэтэр дүүргэхэ, сезонно түсэбһөө гадуур 5 мянган кубометр хэрэглэлэй модо бэлэдхэхэ ба 2 мянган кубометр зөөхэ.

2. Үйлэдбэриин бүтээсые, дунда жэшээгээр, энээнһээ доошо бэшээр туйлаха гэбэл:

модо бэлэдхэлгээр ПЭС-12 элекростанцида	—105%
модо таллуулгаар ТЛ-3 лебёдкодо	—105%
модо таллуулгаар КТ-12 тракторта	—115%
модо зөөлгөөр паровоздо	—110%
модо зөөлгөөр автомашинада	—120%.

3. Хүдэлмэришэн бүриин үйлэдбэриин бүтээсые түсэбэй 5 процентһээ доошо бэшээр дээшэлүүлхэ ябадал хангаха.

Абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа гаргахабди, бүхы механизмуудые улам ехэ бүтээсэтэйгээр ашаглахын, хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, бэлэдхэгдэжэ байгаа модоной өөрынь үные химдаруулхын түлөө, хүдэлмэришэдэй ба колхознигуудай культурно-ажаһуудалай условинуудые улам һайжаруулхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэбди гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Манай инаг Эхэ орон мандаха болтогой!

Илалтаһаа илалтада бидэниие хүтэлдэг большевигүүдэй агууехэ парти мандаха болтогой!

Манай хүндэтэ вождь ба багша инаг нүхэр Сталин мандаха болтогой!

Эдэ уялганууд Бурят-Монголой АССР-эй модо бэлэдхэлэй предприятинуудай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай, колхознигууд ба колхозницануудай хамтын суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, абтаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй ой модоной ба саарһанай промышленностиин Министерствые хоёр Министерство болгон хубааха тухай

1. СССР-эй ой модоной ба саарһанай промышленностиин Министерствые хоёр Министерство:

СССР-эй ой модоной промышленностиин Министерство (союзно-республиканска Министерство);

СССР-эй саарһанай ба модо үйлэдбэрилгын промышленностиин Министерство болгон хубааха.

2. СССР-эй Министрнүүдэй Соведээр баталагдаһан спископэй ёһоор модо бэлэдхэлгын, модо урадхуулгын, модо хюрөөдэдэг-модо үйлэдбэрилдэг предприятинуудые — СССР-эй ой модоной промышленностиин Министерстводэ ба целлюлозно-саарһанай, гидролизна, лесохимическэ, зуруулай, мебельнэ ба фанернэ предприятинуудые — СССР-эй саарһанай ба модо үйлэдбэрилгын промышленностиин Министерстводэ үгэхэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ШВЕРНИК.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1951 оной февралиин 16.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэр В. В. Кузнецовые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Профсоюзна хүдэлөө хүгжөөлгэдэ ба советскэ гүрэнэй үмэнэ туйлаһан габьяаень хараадаа абажа, түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэн үдэртэйнь дашарамдуулан, Бүхэсоюзна профессиональна Союзуудай Центральна Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Кузненов Василий Васильевичые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ШВЕРНИК.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1951 оной февралиин 17.

Малажалай фермэнүүдые механизацилга

ОДЕССА. «Октябрьска революциин» нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин малажалай фермэнүүдтэхи мал һүрэгынь тон һайн условидо үбэлзэжэ байна. Бүхы фермэнүүдынь электрифицировалэгдээд, электрическэ һаалгын агрегадаар, автоматическа уһалалгаар, водопроводоор хангагданхай. Фермэнүүдые механизацилга хадаа 22 хүниие сүлөөлэн, ондоо хүдэлмэринүүдтэ табиха арга олгобо.

Котовско МТС-эй механизаторнууд найман колхозой фермэнүүд дээрэ тэжээл болбосоруулха 11 машинануудые тодхоо. Чкаловой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельдэ фермые механизацилгын бүхы комплекс бэелүүлэгдээ —тэжээлэй цех эмхидхэгдээ, уһа оруулха нососуудые, автоматическа уһалалта тодхогдоо, электрическэ һаалгын агрегадай монтаж дүүргэгдэжэ байна. (ТАСС).

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум нүхэр Орлов Георгий Михайловичые СССР-эй ой модоной промышленностиин Министр болгон томилбо.

* * *

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум нүхэр Воронов Иван Емельяновичые СССР-эй саарһанай ба модо үйлэдбэрилгын промышленностиин Министр болгон томилоо.

* * *

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум нүхэр Всеволод Николаевич Столетовые СССР-эй дээдэ һуралсалай Министр болгон томилоо.

* * *

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол ондоо хүдэлмэридэ ороһонтойнь дашарамдуулан нүхэр С. В. Кафтановые СССР-эй дээдэ һуралсалай Министрын уялгануудһаа сүлөөлбэ.

БОЛЬШЕВИГУУДЭЙ ПАРТИДА, АГУУЕХЭ СТАЛИНДА СОВЕТСКЭ ХҮНҮҮД
ИНАГ ДУРАТАЙ БА ҮНЭН СЭХЭ БАЙДАГАЙ ХҮСЭТЭ ДЕМОНСТРАЦ

★★ ★★ ★★

Нүхэр Сталинай баллотировалагдаһан һунгуулиин № 50 участогта. Зураг дээрэ: Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой залуушуул (зүүн гарһаа) Главна конструкторай таһагай копировщица Березкина Валентина, вагонно-кузовна цехын механик Владимир Шопхоев ба паровозо-механическа цехын шлифовщица Галина Бабич гэгшэд инаг ба түрэл эсэгэ нүхэр Сталинда өөһэдынгөө голосуудые баяртайгаар үгэжэ байна. М. Минеевэй фото.

Зол жаргалай һайнд

Энэ февралиин 18 — юрын үдэр бэшэ. Айлай стол дээрэхи будильник «5» гэһэн тоое заажа, дорьботой шангаар жэнгирнэ. Энэ үглөөгүүр гэрэй эзэн үбгэжөөл, эртэ бодожо, дайшалхы габьягай ба ажалда шалгарһанай түлөө орденуудые хирэгүй, шэнэхэн костюмдаа жэрысэ зүүнэ. Эхэнэрынь долгитомо торгон платьеынгаа энгэртэ «Эхын алдар» гэһэн хүндэтэ ордено яларуулба. Арбан наймаяа хүсэжэ, анха түрүүшынхеэ һунгахаяа байһан одхон басаганиинь һайндэрэйхеэр хубсалжа гоёнхой, үнинэй бэлэн болошоод, аба эжыгээ хүлеэжэ зогсоно. Бэшэ долоон хүбүүд, басагадынь Эхэ оронойнгоо элдэб нютагуудай институт һургуулинуудта, үгышье һаа барилга заводууд дээрэ мүн лэ дутуугүйгөөр энэ һайндэрые угтажа байгаа ёһотой.

Энэ—юрын советскэ бүлэ мүн. Теэд тоолоо һаа хэды олон иимэ бүлэнэр үргэн эхэ Россимнай нэмжээ тэнюун нютагуудаар энэ үглөөгүүр һайндэрэйхеэр хубсалжа, баяртай хүхюунүүд һунгалтын участок тээшэ алхалнаб!

Үглөөнэй 5 час 50 минута. Улан-Удын түмэр замшадай клуб соо хүн зон дүүрэн. Залуушье, наһатайшье зон Эхэ орон тухайгаа хүхюу дуунай аялга ханхинаса дабтана. Үсөөхэн минута үнгэрһэн хойно эдэ хүнүүд түрэл засагтаа түрүү хүбүүд басагадаа һунгахаяа бюллетень абахань...

6 час болобо. Ута буурал һахалтай, үнинэй түмэр замшан Бондарь үбгэн хамагһаа түрүүн голосоо үгэхэеэ байһандаа омогорхожо, баяртай хүхюун шарайгаар миһэрнэ. Бюллетень абажа, В. М. Молотовой тус округто баллотировалагдахаар зүбшөөлөө үгэһэн телеграммые стенддэ портрет доронь харахадаа үбгэн эрхэбэшэ хажуудань тогтоходол гэнэ.

— 88 наһатай би хадаа арад олоной ба партиин үнэн хүбүүд В. М. Молотов ба Д. Ц. Цыремпилондо голосоо үгэхэдөө Эхэ оронойнгоо улам бүри урган хүгжэхын түлөө, арадайнгаа зол жаргалай түлөө голосовалнаб.

Арадуудые коммунизм тээшэ хүтэлэгшэ агууехэ Сталин үни удаан жэлнүүдтэ амар мэндэ ажаһуухань болтогой!—гээд, тэрэ үгэеэ дүүргэбэ.

Һунгалтын таһалга соо ороходо Эхэ ороной зүрхэн Москвагай алдарта Улаан талмай дээрэ гараһан шэнги түхэл маягтай байна. Уралан хэгдэһэн Кремль, тэрэнэй алтан одонууд элихэнээр яларан носоно. Башниин часуудай сохилхонь тодоор дуулдана.

Саада ханадань Ехэ Ордон зураатай, тэрэнэй суута Георгиевска зал соо Верховно Соведэймнай сессинүүд үнгэргэгдэдэг. Агууехэ Сталин тэндэ ажалладаг, арадайнгаа зол жаргалай хуули—Сталинска Конституциин проект тухай элидхэл энэ залай трибуна дээрэһээ хэлээ һэн. Тус Кремлиин гранит шулуун ханануудтань «1», «2», «3», «4» гэһэн тоонууд бултанай нюдэндэ уринаар үзэгдэн угтана.

Энэнь һунгалтын кабинану... мернууд мүн. Бюллетень ... хүнүүд тус кабинануудта ... түрэл Кремлиингээ ордоной ... татаһан мэтээр һанажа, ... зүрхэниинь омог баяраар ...

Һунгалтын таһалга соо... най ирагуу һайхан аялга ... Арадай вождь тухай дуун... жэ үгэнүүд энэ үедэ хүнэй ... дэ бүришье һаа хүсэтэйгөө... гилан ороно.

«Сталин—дайшалхы алд...
соло...

Сталин—далита залуу с...
Дуугаа дуулалдаһаар, т...

Дабшанабди, Сталинаа ...»

Энэ үгэнүүдые дабтажа, ... хоолойгоороо ханхинаса ... дуран хүрэнэ. Сталинска ү... һууха гээшэ ямар ехэ зол ... бэ!

Һунгалтын таһагай бару... да татагдаһан ехэ панно. ... найрамдалай тала бари... диилдэшэгүй һүр хүсые х... зураг дээрэ «Дайе эб на... илаха» гэһэн лозунг һарга... лээр сасарна.

Депогой суута машинист ... Михайлович Тихомиров б... табихынгаа урда тээ иигэж... дүүлбэ:

«Нүхэр Сталинай үнэн ... ник Вячеслав Михайлович ... товто голосоо үгэхэ тон е... тойб. Нүхэр Молотов манай ... -Монголой республикын а... культурын шэнэ ехэ дэб... түлөө хододоо һаналаа ... 1936 ондо республикымнай ... цитай уулзалган дээрэ ... Молотовой хэлэһэн ахадү... луун анхаралай үгэнүүдые ... даггүйбди».

Тэрэнэй һүүлээр бюллет... һан Железнодорожно учи... һурагша Цындежап Аюше... тайгаар мэдүүлбэ:

—Би, юрын малша бурят... бүүн, мүнөө Железнодорож... лищида һуража байнаб. ... дүүргээд, паровозой маши... туһалагша болохоб. Нарата... лай зам бидэндэ нээжэ ... большевистскэ партиин түлө... Сталинай түлөө голосовал...

Удангүй һунгалтын участ... һалга руу холын Москваһа... һэн һунгагшад Заветаев Вл... Захарович, Абдалян Пет... горьевич, Янов Алексей А... вич ба бусад орожо ерэбэ. ... Вячеслав Михайлович Мо... түлөө ба бурят арадай үнэ... Д. Ц. Цыремпилоной түлөө ... тайгаар голосовалнабди гэ...

Амиды сэсэг соо табяат... руу тэдэнэй ошоходо ... Москвагай Кремль дээгүүр ... ран сасарһан Илалтын с... галнууд бадаран байна. ... һаруул туяанууд соонь ар... агууехэ вождь Сталин баг... нэй үнэн соратник нүхэр М... ехэ портредүүд дээрэһээ ... шэртэн, коммунизмын асар... илалтануудта арад зоноо ... байна.

Ч. Н...
Ц. Ба...

Республикымнай түрүү депутат

Арадуудай агууехэ вождь Сталинай баллотировалагдаһан һунгуулиин № 50 участогта харанхы һуни байхаһаа хойшо һунгагшад олоороо суглараа. Үглөөнэй 5 час болоод байхада, тэндэ 70-һаа үлүү хүнүүд ерэнхэй байгаа. Хүнүүд таһалгаряагүйгөөр ерэжэл, нэмэжэл байба...

6 час болохотой хамта голосовалха комнатын үүдэнүүд үргэнөөр нээгдээ. Һунгуулиин Участково комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Гусятинский гайхамшагта һайндэртэй дашарамдуулан һунгагшадые амаршалаад, гражданска хүндэтэ эрхэеэ эдэлхыень уриба. Духовой оркестр Советскэ Союзай гимн гүйсэдхэжэ, голосовалалга эхилбэ.

Хаа хаанагүй суурхаһан Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой ажалшад бюллетеньнүүдээ урна худар табинад. Эдэнэр—суута стахановецууд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, пенсионернүүд, анха түрүүшынхеэ голосовалхаяа ерэһэн залуушуул.

Үндэр наһатай хүгшэн—һунгагша Евгения Филипповна Чечель бюллетень абахадаа,—«Минии эхэ эсэгэ һайн сагые хараагүй, баяд ноёдто дарлагдажа ябаа. Тэдэнэр үхибүүдээ эрдэмдэ һургажа шадаагүй юм. Бидэнэр мүнөө түрэл Сталинайнгаа халуун анхарал оролдолгын ашаар зол жаргалаа олообди. Ехэ басаган Тамарамни заводто инженерээр, Валентин хүбүүмни заводой худалдаа наймаанай таһагта ахалагша бухгалтераар, бага басаган Таисимни багшаар хүдэлмэрилнэ. Бултадаа баян бардам һуунабди» гэбэ.

Залуу һунгагша Виктор Акимов «Мүнөөдэр—минии эгээл золто үдэр. Сэсэн мэргэн багша Сталиндаа голосоо үгөөб!. Бидэ залуушуулай урда эрдэм бэлиг шудалха замууд үргэнөөр нээгдэнхэй. Иосиф Виссарионович бидэндэ хэтэ мүнхын зол жаргал олгоо» гэжэ хөөрэнэ.

Хүнүүд ерэжэл, орожол байна. Бултанай нюур баяр золоор толорно.

Һунгуулиин тус участогай һунгагшад 12 час болотор бултааран шахуу голосовалаа. Гансал холоһоо ерэһэн хүнүүд орожо, үнэмшэлгынгээ ёһоор, бюллетеньнүүдые абана. Холын Красноярска хизаарай Хакасска автономно областьһоо Улан-Удэ түрэлхидтөө айшалжа ерэһэн Гавриил Таронов, Түнхэнэй аймагай «Память Кирова» колхозой гэшүүн Ф. Сороковиков гэгшэд агууехэ Сталинай түлөө хэмгүй ехэ баяртайгаар голосуудаа үгэнэ.

—Участогаймнай һунгагшад тон ехэ эдэбхитэйгээр, нэгэ хүн шэнгеэр Иосиф Виссарионович Сталинда голосуудаа үгэхэеэ ерэнэд,—гэжэ һунгуулиин Участково комиссиин түрүүлэгшэ Гусятинский хөөрэнэ. Теэд тус участогай һунгагшад гансашье мүнөөдэр иимэ эдэбхитэй байгаа бэшэ, тэдэнэр РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсажа, шэн габьяата ажалаараа тон ехэ амжалтануудые туйлаа. Агууехэ Сталинай баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгөөд байхадань, бүгэдэарадай патриотическа хүдэлөөн улам эршэтэй шанга болоо.

Паровозо-вагонно заводой шэрэм шудхалгын цех һунгалтануудай үдэр болотор хоёр һарынгаа нормые дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан аад, тэрэнээ февралиин 15-да үлүүлэн дүүргээ. Тэрэшэлэн Н. Бурловай толгойлдог паровозо-колесно цех хоёр һарынгаа нормые энэ болзор соо мүн лэ дүүргэжэ шадаа. Элитэ стахановец, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Курочкин, февралиин 5-да 1951 оной 3 һарын нормо дүүргээ.

Мүнөөдэр бүгэдэарадай һайндэр. Хүн бүхэнэй зүрхэн халуунаар сохилжо, улам ехэ амжалтануудые туйлахаар эршэдэнэ. Бурят-Монголой республикын гигант Ленинэй орденто ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд саашадаа бүри ехэ амжалтануудые туйлахал!

★ ★ ★

Элдэб үнгэтэй электролампочканууд улицатан гэрэлтэжэ, хүн зониие урин даллаһан шэнгеэр эмнилдэнэ. Теэд лампочкануудай даллаа даллаагүйшье һаань һуниин хоёр часһаа эхилэн Железнодорожно техникумэй байшан тээшэ һунгагшад ганса нэгээрээ, бүлэг бүлэгөөрөө ерэжэ эхилбэ. Эндэ—һунгуулиин Паровозо-бутээлгын округой № 49 участок.

Хамагһаа түрүүн 59 наһатай Мария Ивановна Александрук аша басаган Евдокиятаяа ерээ. Евдокия басаган мүнөө Железнодорожно техникумэй 1 курсада һурана. Тэрэ мүнөө хоёрдохёо голосовалхань.

—Минии түрэһэн абамни Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда наһа бараһан юм. Эхэмни бүри багадамни нүгшөө һэн. Би мүнөө энэ нагса эжытэеэ байнаб. Бидэнэр халима дүүрэн зол жаргалтайбди. Энэ хадаа манай түрүүшын кандидат, арадуудай агууехэ вождь Иосиф Виссарионовичын анхарал оролдолгын аша үрэ мүн. Нүхэр Сталин минии түрэһэн эсэгэдэл адляар намда һанагдана, — гэжэ Евдокия мэдүүлнэ.

Газаа үдэн аалиханаар нээгдэбэ. Һунгуулиин Участково комиссиин гэшүүдэй нэгэн бүри үндэр наһатай хүгшэниие хүтэлөөд орожо ерэнэ. «Энэ хүгшэн хэнэйшье туһаламжагүйгөөр газаамнай хүрэтэр ерээд ябаа» гэжэ комиссиин гэшүүнэй хэлэхэдэ:

— Би 82-дохи наһаяа харабаб. Дэлхэй дээрэхи хүнүүд сооһоо эгээл сэсэн, эгээл зоригтой, эгээл эрхим хүнэй түлөө — хүндэтэ багша Сталинай түлөө голосоо үгэхэмни гэжэ һанахадаа нойрни хүрэжэ үгөөгүй. Тиигээд урда урданайхиһаа хүнгэн солбоноор алхалжа ерээб,—гэжэ Пелагея Ивановна Жукова бүгэдэндэ хандана.

— Энэ 82 наһатай хүгшэнэй нойроо хүрэжэ ядахань зүб. Би энэ хүгшэнһөө 10 наһа дүү байнаб. Тиимэһээ бүри хүнгэн солбоноор ябажа ерээб. Намтай хамта минии хүбүүн, басаган хоёр ерээ. Бидэнэр гэр бүлөөрөө хамагһаа түрүүн голосовалха хүсэлтэйбди, — гээд Агафья Васильевна Князева хөөрэлдөөндэ хабаадалсажа эхилнэ. Тэрэнэй хүбүүн Михаил Михайлович Ленинэй орденто ПВЗ-гэй газостанцида 16-дахи жэлээ таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна.

Минута бүхэндэ шэнэ хүнүүд ерэнэ. Тэдэнэй дунда ажал хүдэлмэриһөө сэхэ ерээшэдшье бии. Гурбан залуу хүбүүд орожо ерээд, сугларагшадые һайндэртэй дашарамдуулан амаршална. Тэдэнэр Кабанскын аймагай загаһашад ба таряашадай хүбүүд юм. «Бидэнэр хамтадаа ФЗО-гэй һургуулиие дүүргээд, мүнөө слесарьнүүдээр хүдэлмэрилнэбди. Энэ Коновалов Белов хоёр нормоёо 150 — 200 процент хүрэтэр үдэр бүхэндэ дүүргэдэг» гэжэ мүнөө жэлдэ 18-тай болоһон Цепилов нүгөө хоёроо заажа хэлэнэ. «Өөрөө 300 процент хүргэдэг тухайгаа мартаа аалши?» гэжэ урдаһаань тэдэнэр харюу асуудал табина.

...2 минутагүйгөөр 6 час. Һунгуулиин Участково комиссиин түрүүлэгшэ Петр Филиппович Томин сугларагшадта хандан амаршалгын богонихон үгэ хэлэнэ. Тиигээд үүдэ хүндэлэн татагдаһан улаан лентые таһа хайшалан, һунгагшадые голосовалхыень урина.

Сэнхир ба сагаан үнгэтэй хоёр бюллетеньнүүдые хүн бүхэн ямар нэгэн онсо шухаг ба нангин юумэ абаһан шэнгеэр гартаа барижа, һунгуулиин кабинанууд руу ороно. Нэгэ бюллетень дээрэнь манай инаг түрэл эсэгэ, манай зол жаргалай наран — агууехэ Сталинай нэрэ, нүгөөдэ дээрэнь — РСФСР-эй Верховно Соведэй депутатдта кандидат БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Доржв Цыремпилович Цыремпилоной нэрэ бэшээтэй.

Дээрэ нэрлэгдэһэн Александрук хамагһаа түрүүн голосовалха зуураа, иигэжэ хэлэнэ:

— Зол жаргалтай ба энхэ амгалан ажабайдалые бидэндэ олгоһон агууехэ Сталинда юрын үгөөр хэлэшэгүй ехэ баяртайгаар голосоо үгэнэб.

Энэ хүгшэнэй нюдэндэнь баярай алтан дуһалнууд ялаганалдан байна. Тэрэнэй сэдьхэлээ долгисоһон дээрэһээ үгэнь шэшэрнэ. Эдэ мэтын зүрхэ хүдэлгэмэ үгэнүүдые бусадшье һунгагшад хэлээ. «Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн би. Бидэнэй ажабайдал үдэрһөө үдэртэ сэнгэлиг хүхюун болоно. Энэ жэлдэ ажалта үдэр бүхэндөө 2 түхэриг 46 мүнгэ хубаагаабди. Гансахан энэ баримта ниитымнай олзо доходой ямар ехэ байһаниие гэршэлнэ. Энэ хадаа большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба нүхэр Сталинай эсэгэ ёһоной халуун анхаралаар үршөөгдөө. Би нүхэр Сталинда голосоо үгэхэ золой тохёолдоһондо ехэ баярлааб» гэжэ Петр Иванович Перхов хөөрэнэ.

Тус участогта хаа хаанаһаа айлшад ерэжэ голосовална. Аяар холын Курумканай аймагһаа ерэһэн Даши Раднаев, Бимба Кушеев, Бальжир Будаев, Галуута-Нуурай шахтернууд Алекин, Нестеров, Сталинградска областиин Палласовска районой «Красный Октябрь» колхозой гэшүүн Николай Васильев ба бусад ямар нэгэн хэрэгээр Улан-Удэ ерэһэн аад лэ, нүхэр Сталинай баллотировалагдаһан участогта зорюута ерээ. Гадна Улан-Удэ городойшье хүнүүд һунгаха эрхыень баталһан үнэмшэлгэнүүдые комиссида барюулан бюллетеньнүүдые абана. Тэдэнэй дунда тус участогтай зэргэлһэн № 48 участогай һунгагшадшье бии.

Үглөөнэй 10 час болоод байхада 944 хүн голосовалаад байба. Тэдэнэй 54-ниинь ондоо тээһээ зорюута ерэһэн хүнүүд. Тус участогта хамта 1216 хүн хабаатай байгаа гэбэл, дээрэ заагдаһан тоонууд бүхы һунгагшадай гражданска эрхэеэ эдэлхэеэ ямар ехэ эдэбхитэйгээр ерэһыень харуулна.

Энэ хадаа советскэ хүнүүдэй һүр жабхалантай ба илагдашагүй нэгэдэлые, большевистскэ партияа, советскэ правительствоаа, агууехэ эсэгэ, багша Сталинаа нигтаар тойрон жагсаһаниие үшөө дахин баталан харуулна.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо

Иволгын аймагай ажалшад февралиин 18-да туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр түрүү хүбүүд, басагадаа засаг түрынгөө дээдэ органуудта һунгаба.

Гильбэрын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи һунгуулиин участогта үшөө үглөөнэй 5 часта 100 гаран һунгагшад суглараад байба.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой солото адуушан Лубсан Гунтупов РСФСР-эй Верховно Соведэй депутатда кандидат Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжаповта, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутатдта кандидат колхозойнгоо түрүүлэгшэ Пурбо Эрдынеевич Цыренжаповта голосоо үгэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлбэ:

—Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовалхада, жиргалта колхозно ажабайдалай түлөө, тэрэниие бидэндэ олгоһон агууехэ Сталинай түлөө голосовалааб.

Манай артелиин түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжапов колхозоо улам бэхижүүлжэ, колхознигуудаа улам шанга шадалтай болгожо байна. Манай колхозой адуу мал 3 жэлэй саада тээ 3 мянга үлүүтэй байгаа һаа, нүхэр Цыренжаповай шадабар хүтэлбэриин ашаар мүнөө 6 мянга шахуу толгой болоо.

Би үнгэрэгшэ жэлдэ 36 ... 36 унага абажа бүрин б... түлжүүлээ һэм. Мүнөө жэл... жа абаһан гүүн бүриһөө ... унага абажа, хоролтогүйгөө... жүүлхэ уялга абанаб.

Хүршэ һуудаг Ворошилов... рэмжэтэ колхозой адуушан ... И. Кокорин голосоо үгэхдэ... бэ: нүхэр Цыренжапов ... түрүү зэргэдэ оруулжа ша... най колхозой улам хүгжэ... рэнэй саашадаа туһалхань ...

Үглөөнэй 10 часта һунгу... № 62 Оронгын округой һу... дай 80 гаран процентнь го... нида хабаадаад байгаа.

Мүн Сталинска, Клю... Доодо-Иволгын һунгуулиин ... тогуудай һунгагшад үгл... часта бултадаа голосовал...

Коминтерныи нэрэмжэтэ ... зой гэшүүн, үндэр наһатай ... Цыренжаб Цыденов иигэж... лээ: «76 наһанайнгаа 43 ... хаанта засагай үедэ ажа... Тиихэдэ һунгалтада хабаа... шые мэдэхэгүй байгааб. Со... засагай, Ленин—Сталинай ... тиин ашаар засаг түрынгөө ... нуудай һунгалтануудта хаб... эрхэтэй болообди. Энэнэй ... большевистскэ партида, а... Сталинда үнэн зүрхэнэйнгөө ... луун баяр хүргэнэб».

А. Нагас...

ВКП(б)-гэй XVIII конференци

...жэлэй саада тэ, 1941 ...февралиин 15-hаа 20 хүрэтэр, ...-гэй XVIII Бүхэсоюзна кон...болоhон байна.

...хадаа манай Эхэ ороной түү...эрэ ба харюусалгатай үе...

...конференци болбол партиин ...съездын hүүлээр хоёр жэл ...үнгэрөөд байхада болоо hэн. ...XVIII съезд хадаа гол ка...листическэ оронуудые эконо...ээр, ондоогоор хэлэбэл, хүн ...промышленна продукци ...хэмжээгээр ойрын 10—15 ...соо ахижа гараха агуу ехэ түү...зорилго табиhан байха юм. ...XVIII съезд дээрэ нүхэр ...дэлгэн харуулhан, ком...байгуулгын гүн ехэ про...зоригжоhон советскэ ...сталинска гурбадахи табан...болзорhоонь урид дүүргэхын ...шан зоригтойгоор тэмсэhэн...

...үедэ уласхоорондын байдал ...шанга байгаа. 1939 ондо дэл...дахин хубаахын түлөө, товар ...рыногуудые ба түүхэй ...газарнуудые дахин ху...түлөө империалистическэ ...нуудай хоёр бүлэглэлнүү...хооронда дайн болоhон байна. ...ровскэ hүрэг дээрмэшэд Ев...хэдэ хэдэн оронуудые эзэм...абаа hэн. Манай оронд сэрэ...дэбтолго болохын аюул то...байгаа.

...ушар байдалда большевист...парти ба советскэ правитель...болбол арадайнгаа ажахын ...hалбаринуудай саашадаа ...туйлаха, ороноо эдэбхитэй ...ондо бэлэдхэхэ ёhотой бай... Сэсэн мэргэн сталинска га...политика болбол дэлхэйн ...дайнай эхилhэнhээ хойшо ...хахадай турша соо СССР-эй ...тайбанаар хүгжэхэ яба...гаhан байна. Энэ хадаа би...ехэ шүүбэри ба гитлеровскэ ...ида ехэ алдуури болоhон ...юм.

ВКП(б)-гэй XVIII конференциин ...ридэ нүхэр И. В. Сталин ...хабаадалсаhан байна. Кон...болбол өөрынгөө Цен...Комитедые тойрон, агуу...вождь ба багша — нүхэр ...тойрон большевистскэ ...зэргэнүүдэй гүйсэд нэгэн ...тэй, ниитэ жагсаалтай бай...харуулhан ба советскэ оро...оборонно хүсые улам сааша...бэхижүүлгын туг доро боло...байгаа.

* * *

Конференциин зүблэхэ зүйлдэ ...асуудалнууд байба: 1. Про...ленность ба транспортын та...партийна организацинуудай ...нуудай тухай; 2. 1940 оной ...ажахын дүнгүүд ба 1941 ондо ...СССР-эй арадай ажахын хүгжэл...түсэб; 3. Эмхидхэлэй асуудал...

...Промышленность ба транспор...талаар партийна организаци...зорилгонууд тухай» нүхэр ...Маленковой хэhэн элидхэл ...конференциин гол анхаралдань ...Партиин XVIII съездhээ ...үнгэрhэн хоёр жэл соо ...листическэ экономикынгоо ...тэдэ советскэ арадай туйла...амжалтануудые нүхэр Мален...тэмдэглээ hэн. «Мүнөө СССР, ...тэрэ мэдүүлhэн байна, — ...түгэс индустриальна социа...листическэ гүрэн болоо».

...эдэ амжалтанууд hанаа ...байха үндэhэ баримта ...Сталинска түрүүшын хоёр ...жэлнүүдэй үедэ СССР-эй ...мышленность ба транспорт тү...техникэ абаhаниинь мэдээжэ. ...Союз үйлэдбэриингөө ...талаар капиталистическэ ...нуудые ахижа гараhан байна. ...сагай туршада тон шэнэ тех...шудалhан мэргэжэлтэй хү...мэришэдэй олон тоото кадрнууд ...гдэhэн, хүдэлмэришэн, та...дундаhаа үйлэдбэриин...ческэ түрүү интеллигенци ур...гараhан байгаа. Тиимэ боло...ороной үйлэдбэрилгын хү...таhалгаряагүйгөөр ба хү...тэйгээр дэбжэхэ бүхы шухал условинууд байгуулагдаhан... Зүгөөр эдэ арга боломжо...дутуугаар ашаглагдадаг бай...

...Маленков болбол про...ленность ба транспортын хү...ридэ байhан хэдэ хэдэн ехэ...дутагдалнуудые элирүүлэн ...hан байна гэбэл: промыш...ностиин хэдэн hалбаринууд үй...бэриингөө түсэбые дүүргээгүй; ...бэриин шэнэ хүсэнүүд саг болзортоо ашаглалда оруулагдадаггүй байба; промышленна продукциин өөрын үные химдаруулха даалгабари дүүргэгдэдэггүй байба; түүхэй эд ба материалнуудые үлүү ехээр гаргашалха, голодhо ехээр гаргаха ябадал үзэгдэдэг hэн. Түмэрзамай транспортын ехэхэн дутагдалынь гэхэдэ, тон шухала ашаануудые тээхэ түсэбөө, вагонуудай эрьесын тогтоогдоhон нормонуудые ба сүүдхэдэ дунда жэшээгээр ашаа тээхэ түсэбые хэдэ хэдэн түмэр замуудай дүүргэдэггүй байhан ябадал байгаа.

Энээнэй шалтагаануудынь юуб гэхэдэ, наркомадуудай дутагдалтайгаар хүтэлбэрилдэг ябадал ба промышленность болон транспорт дээрэ ябуулха хүдэлмэреэ партиин обкомуудай, горкомуудай hуларуулhан ушар мүн гэжэ нүхэр Маленков заагаа hэн.

Нүхэр Маленковой элидхэлээр абтаhан резолюци соо промышленность болон транспортын хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые зайсуулха ба арадай ажахын саашанхи хүгжэлтые хангаха замууд тон элеэр тодорхойлогдоhон байха юм

Промышленность болон транспортын байдалда парторганизацинуудай хамаагүйгөөр хандадаг ябадалые тон түрүүн заатагүй усадхаха ба **промышленность болон транспортын эрилтэнүүд ба интересүүд тухай оролдолгоёо тон ехээр гаргажа байха ябадал тээшэ парторганизацинуудай анхаралые эрид хандуулха»**, — гэжэ тэрэ резолюци соо хэлэгдэнэ.

Предприятинуудай дотоодын ресурснуудые гүйсэд ашаглахын түлөө, социалистическэ экономикые улам саашадань дэбжүүлхын түлөө тэмсэлэй эли тодо, дэлгэрэнгы программа конференциин шиидхэбэринүүд соо үгтэнхэй. Предприятинуудай директорнүүдэй хүдэлмэриие шалгахадань, наркомадуудай шиидхэбэринүүдые предприятинуудай дүүргэхэ ябадал шалгахадань наркомадууд ба главкнуудта партийна организацинуудай туhалхыень тэдэнhээ конференци эриhэн байна.

Түхеэрэлгэнүүдэй миин байха ябадал усадхахые, тэдэниие зохихо тээшэнь хэрэглэдэггүй гү, али хүсэдбэшээр хэрэглэдэг ябадал болюулхые, түүхэй эд, материалнуудые, түлишэ, электроэнерги гамгүйгөөр гаргашалха ябадалда эсэс табихые конференциин шиидхэбэринүүд эриhэн байха юм.

Социалистическэ үйлэдбэриин культурые хүгжөөхын түлөө шангаар тэмсэхые, продукци гаргахадаа түсэбгүйгөөр, тэгшэбэшээр хүдэлмэрилдэг предприятинуудай хүдэлмэриин хорото практикые зайсуулха ба программаа эртээнhээ зохёогдоhон графигай ёhоор завод, фабрика бүхэнэй, шахта, түмэр зам бүхэнэй үдэр бүри дүүргэхэ ябадал туйлахыень партийна болон ажахын организацинуудhаа тэдэ резолюцинууд эриhэн байна. Технологическа процесс тушаа тон нарин журам сахиха ба hайн шанартай, комплектнэ продукци гаргалгые хангаха зорилго парторганизацинуудай урда табигдаhан байна.

«... Шэнэ техникын асуудалнуудта онсо **анхарал хандуулхые, техникэ нарижуулхын тулада, шэнэ машинанууд, материалнууд ба элдэб юумэ үйлэдбэрилгэ шудалхын тулада** саг үргэлжэ **оролдохые»** конференци уялгалhан байна. Зарим предприятинуудай тус тус хүтэлбэрилэгшэдэй зүгhөө үзэгдэдэг байhан, шэнэ техникэ тушаа гээгдэнгеэр, оппортунистическээр хандадаг ябадалые усадхаха зорилго конференци табяа hэн. Юуб гэхэдэ, тиимэ консерватизм хадаа үйлэдбэриин саашадаа хүгжэлтэдэ hаад ушаруулдаг, предприятинуудые гээгдэхэ ба доройтохо ябадалда хүргэдэг, ороной оборонно хүсые hуларуулдаг байха юм.

Предприяти бүхэнэй түсэбөө дүүргэхэ ябадалые ажахын ба партийна хүтэлбэрилэгшэдэй хандадаг болохыень конференци тэдэнhээ эрээ hэн. «Промышленность болбол хүдөө ажахые ба транспортые оруулалсан, манай социалистическэ бүхы ажахые урагшань хүтэлжэ ябадаг, — гэжэ конференциин шиидхэбэринүүд соо хэлэгдэнэ. — Промышленность хадаа ороной оборонно хүсэ шадалайнь база байhан ба байнашье. Мүнөөнэй уласхоорондын оршон байдалда манай промышленностиин үмэнэ, тэрэнэй бүхы hалбаринуудай үмэнэ харюусалгатай зорилгонууд табигдаад байна. Манай промышленность тон эмхитэйгээр, эгээл бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилхэ ёhотой».

«1940 оной ажахын дүнгүүд ба 1941 ондо СССР-эй арадай ажахын хүгжэлтын түсэб» гэhэн элидхэлээр, конференци болбол 1940 ондо СССР-эй арадай ажахы нилээд урагшаа дабшаа гэжэ тэмдэглэhэн байха юм. Конференци хадаа арадай ажахын, түрүүшынээлжээндэ, промышленностиин гол hалбаринуудай саашадаа хүгжэхэ замые заагаа hэн.

XVIII Бүхэсоюзна партконференци болбол ВКП(б)-гэй ЦК-гээр ба СССР-эй СНК-гээр абтаhан, 1941 ондо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые hайшаагаад, тэрэ түсэбые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ ябадалда онсо анхаралаа хандуулхыень партийна, советскэ ба ажахын организацинуудые уряалhан байна.

* * *

XVIII Бүхэсоюзна партийна конференциин шиидхэбэринүүд социалистическэ Эхэ оронойнгоо экономическа ба оборонно хүсэ шадалай саашанхи дэбжэлтын түлөө тэмсэхэ тэмсэлэй эли тодо программаар партиие болон советскэ арадые зэбсэглэhэн байха юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ дайсаниие илаhан манай илалтые хангалгада эдэ шиидхэбэринүүд угаа ехэ үүргэ дүүргээ. Большевигүүдэй парти ба советскэ правительство болбол конференциин шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, тон богонихон болзор соо ажахыгаа сэрэгэй байдалда тааруулан табиhан ба фашистска hүрэг дээрмэшэдые үй бута сохиходо шухала хэрэгтэй бүхы юумээр фронт ба тылые таhалгаряагүйгөөр хангаhан байгаа.

XVIII партийна конференциин шиидхэбэринүүд дайнай хойтохи жэлнүүдтэ коммунистическэ байгуулалтын гүн ехэ сталинска түсэбые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэнь советскэ арадта туhална. Дутагдалнуудые зайлуулха замууд тухай, арадай ажахын бүхы hалбаринуудые саашадань хүгжөөхэ тухай конференциин зааhан заабаринууд мүнөөшье тон ехэ удхашанартай.

Шэнэ техникые нэбтэрүүлхэ тухай XVIII партийна конференциин зааhан заабаринууд онсо удхашанартай байна. Манай экономико болбол дайнай хойтохи табанжэлдэ техническэ хүгжэлтын замаар, урагшаа шэнэ ехэ алхам хэбэ. Имагтал 1949 ба 1950 онуудта эсэгэ ороноймнай промышленность 700 гаран шэнэ түхэлэй ба маркын үндэр бүтээсэтэ машинануудые болон механизмуудые бүтээгээ. Арадай ажахын бүхы hалбаринууд олон тооной шэнэ түхеэрэлгэнүүдые абаа. Хүдөө ажахын материально-техническэ база ургаа. Имагтал 1950 ондо хүдөө ажахы болбол 15 хүсэтэй 180 мянга гаран тракторнуудые, 46 мянган комбайнуудые, ашаанай 82 мянган автомобильнуудые ба хүдөө ажахын 1 миллион 700 гаран бусад машинануудые абаа. Арадай ажахын бүхы hалбаринуудта хүндэ хүдэлмэриин механизаци дээшэлээ.

Түрүү техникээр арадай ажахын дүүрэн хангагдаад байhан ябадал хадаа тэрэниие эгээл гүйсэдөөр ашаглаха зорилго шангаар табина. Түхеэрэлгые гүйсэд дүүрэнээр ашаглахын түлөө патриотическа хүдэлөөн манай орон соо улам үргэнөөр дэлгэржэ байна. Энэ хүдэлөөн Уралай металлургнуудай ба машина бүтээгшэдэй үүсхэлээр эхилээ hэн.

Ажалшад болбол большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл үргэнөөр дэлгэрүүлhэнэй үндэhөөр ба коммунистическэ партиин ударидалга доро ябажа, хүдэлмэридөө байhан дутагдалнуудые элирүүлэн усадхана, коммунистическэ байгуулалтын темпые түргэдхэхын тулада дотоодынгоо резервнүүдые элсүүлнэ.

Сталинска үеын агуу ехэ барилганууды — тон томо гидроэлектростанцинуудые, Волга, Днепр дээрэ, Хойто-Крымдэ болон Дунда Азидахи каналнууд ба уhалалгын системэнүүдые — үргэнөөр барилга хадаа түүхын тон богонихон болзор соо ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй шэнэ ехэ дэбжэлтые хангаха байна.

П. Цветков, экономическа наукануудай кандидат.

СВЕРДЛОВСК. Уралмашзаводой зуборез, Сталинска шангай лауреат В. Т. Пономарёвой нэрэ бүхы орон соо мэдээжэ болонхой. Тэрэ хадаа шэнэ жэлэй урда тээхэнэ гушан жэлэй нормо дүүргэhэн байгаа. Зураг дээрэ: Сталинска шангай лауреат В. Т. Пономарёв өөрынгөө станогой дэргэдэ байна.

(ТАСС-эй фотохронико).

Механизаторнуудай бэлэг

Чикойско МТС-эй механизаторнууд hунгалтануудай үдэрые ажалай горьтойхон бэлэгтэйгээр угтаба.

Тракторнуудые заhабарилгын жэлэйнгээ түсэб тэдэнэр үшөө январиин 25-да дүүргээд, түсэбhөө гадуур 2 трактор заhабарилаа.

№ 1 ба № 6 тракторна бригаданууд (бригадирнуудынь нүхэд Цыбикдоржиев, Прашник) социалистическэ мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлээ. Трактористнууд Лхамажапов, Курдюков, Буянтуев, Тарбаев ба слесарь Дашиев ажалай үндэр бүтээсэ харуулна. 70 наhатай түмэршэ дархан Михаил Данилович Шайдуров үдэр бүри хоёр нормо дүүргэнэ.

Г. Сабжаев.

Оёдолшодой амжалта

Яруунын аймагай промкомбинадай хубсаhа оёдог мастерской (даагшань нүхэр Д. Дагбаева) союзна ба автономно республиканудай Верховно Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаhан байгаа

Тиин тэдэнэр эршэмтэйгээр ажаллажа, январиингаа даалгабариие 370 процент дүүргээ. Мүн февраль hарын түрүүшын үдэрhөө темпэеэ hуладхангүй хүдэлмэрилжэ, арбан хоногой даалгабариие 200 процент дүүргэбэ. Продукциинь шанар hайн.

Б. Шаралдаев.

Залуушуулай үүсхэл

Хандагайн леспромхозой залуушуулай үүсхэлээр Улунта-Нарин гэжэ участогто автотрассые заhа барилгаар воскресник үнгэргэгдэжэ, комсомолецууд ба залуушуул олоороо хабаадалсаа.

Воскреснигэй үедэ автотрасс заhабарилга дээрэ горьтойхон хүдэлмэри хэгдэhэн, хэдэ хэдэн газарта шэнэ харгынууд гаргагдаhан байна. Тиигэжэ леспромхозой сезонно түсэбөө болзорhоонь урид гүйсэдхэлгэдэ туhалаа.

Советскэ засагай түлөө тэмсэгшэ

(П. С. Балтахиновай нүгшэhэнhөөнь хойшо 30 жэлэй ондо)

Бурят-монгол арадай герой, бурядай партизанска түрүүшын отрядай командир Павел Сергеевич Балтахиновай нүгшэhөөр 30 жэл гүйсөбэ. Бурят-Монголдо советскэ засаг байгуулхын тулада эрэлхэгээр тэмсэжэ, ами наhаяа хайралангүйгөөр эрхэ сүлөөтэ байдалай тулада үгэгшэдэй дунда тэрэнэй нэрэ хүндэтэ hуури эзэлнэ.

Павел Сергеевич Балтахинов 1900 оной хабар Иркутска областиин Боохоной аймагай Тараса нютагта, үгытэй хүнэй бүлэдэ түрөө юм. Нюдарган баяшуулда хайра гамгүйгөөр дарлуулжа байhан үгытэй таряашадай, батрагуудай ядуу тулюур ба ямаршье эрхэгүй байдалые Павел Балтахинов бага балшар наhанhаа хойшо харадаг байгаа.

Зүүн Сибириин хүдэлмэришэдэй центрнүүдтэхи большевистскэ организацинуудай гэшүүдэй нүлөөн доро революционно легальнабэшэ кружогто тэрэ ороhон байна. Легальнабэшэ кружогуудта хабаадалсаhанайнгаа түлөө семинарист Балтахинов хэдэ дахин арестовалагдаа hэн. Тэрэ «найдабаригүй хүн» гэгдэжэ 1916 ондо семинариhаа гаргагдаhан байна. Энэ сагhаа хойшо Балтахинов революционно хүдэлмэридэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадалсажа эхилээ.

1917 оной февральска революциин үдэрнүүдтэ Балтахинов болбол Иннокентьевская (Иркутск II) депогой түмэр замай хүдэлмэришэдэй ба Иркутскда hуража байhан бурят залуушуулай дунда революционно хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулhан байна.

1917 ондо Иркутскын бурят-hурагшадта өөhэдынгөө нүлөө үзүүлхэ гэжэ эсернүүд ба националистнууд hэдэhэн байгаа. Тиихэдэнь Балтахинов хадаа большевигүүд М. М Сахьянова, Е. Ф. Сонголов ба бусадтай хамта ябажа, эсернүүдтэ ба националистнуудта эсэргүүсээ. Тэрэ оной апрель hарада Балтахинов РСДРП-гэй Иркутска Комитедэй даалгабаряар Верхоленскэ ба Балаганска уезднүүдэй тосхонуудаар, улусуудаар гаража, тэндэхи таряашадта тэрэ үеын байдал тухай, революционно пролетариадай болон үгытэй таряашадай зорилгонууд тухай ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаа. Тиимэ дүлэтэ үгэнүүдээрээ Балтахинов тэдэниие пролетарска революциин хэзээдэшье илаха байhанда этигүүлдэг hэн.

Эхирит-Булгадта Балтахиновай ерээд байхадань, Алсаханов толгойтой нютагай бүлэг нюдарган баяшуул тэрэниие хашажа мүрдэжэ эхилээ юм. 1917 оной сентябрь соо тус бүлэгэй туhаламжаар сагзуурын правительствын орган Балтахиновые арестовалжа, түрмэдэ хаагаа. Тэндэhээ Балтахиновые Октябрьска революци сүлөөлhэн байна.

Иркутскда советскэ засагай байгуулагдахадань Балтахинов Верхоленскэ ба Балаганска уезднүүдэй тосхонуудта ба деревнинүүдтэ советскэ засаг эмхидхэхэеэ, губерниин таряашадай съездэ бэлэдхэл хэхээр эльгээгдэhэн байна.

1918 оной июнь соо Иркутск городто губерниин таряашадай түрүүшын съезд нээгдээ hэн. Тус съездын хүдэлмэридэ Балтахинов эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Буржуазна националистнуудай хорото ябадалые элирүүлэн, аймагуудай, хошуунуудай ба сомонуудай земскэ управануудые усадхажа, нютагуудта таряашадай депутадуудай Соведүүдые тогтоохын тулада Балтахинов эрэлхэгээр тэмсээ.

Баруун зүгhөө интервентнүүдэй сэрэгүүд Иркутскда добтолжо, съездын хүдэлмэреэ дүүргэхэ арга үгөөгүй hэн. Съездын хүтэлбэрилэгшэд подпольедо орохо баатай болоhон байна. Балтахинов Монгол хүдар эмиграцида гараа hэн. Тэндэ байхадаа Балтахинов болбол Марксын «Капитал», Ленин ба Сталинай зохёолнуудые гүнзэгыгөөр шудалжа, эрдэмээ дээшэлүүлдэг байгаа Хахад жэл үнгэрhэн хойно Балтахинов Иркутск бусажа ерээд, политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулдаг интервентнүүдэй ба сагаангвардеецүүдэй зэрлиг муухай аашануудые элирүүлдэг байгаа.

Интервентнүүд ба сагаангвардеецүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ арад зоной бодоходонь, Балтахинов нютагаа бусажа, бурядай партизанска түрүүшын отряд эмхидхэhэн байна Тиихэ зуураа, Павел Балтахинов партизануудай суута хүтэлбэрилэгшэ Каландарашвилитай холбоо барисаа байгуулаа hэн Тэдэнэр Александровска централда hууhан большевигүүдые сүлөөлэлгэдэ туhалалсаhан байна.

Уданшьегүй Балтахиновай отряд Боохондохи колчаковска милициин буу зэбсэг хуряажа абаhан ба земскэ управын гэшүүдые арестовалhан байна.

Балтахиновай хүтэлбэри доро бүлэг большевигүүд Боохондо советскэ засаг тогтоогоод, Ангарашадархи аймагай революционно комитет байгуулаа hэн.

Улаан Армиин регулярна сэрэгүүдэй ба партизанска отрядуудай Иркутск городые сагаантанhаа сүлөөлхэдэнь Балтахиновай отряд Зиминскэ 5-дахи кавалерийскэ отрядтай нэгэдэhэн байна. Балтахинов энэ отрядай комиссараар томилогдоо hэн. Интервентнүүдые ба сагаангвардеецүүдые бута сохиhоной hүүлээр Балтахинов армиhаа бусажа ерээд, аймагтаа сэрэгэй комиссараар хүдэлмэрилөө юм.

Ангарска военком байхадаа Балтахинов 1921 оной февраль hара соо Черемховын районда ба Үнгын голдо кулацко-офицерскэ буhалгаае даралсаhан байна. Удаань Түнхэн ошохо гэhэн томилолго Иркутска революционно комитедhээ абаад, эсэгэ ба хани нүхэртэеэ уулзахын тула түрэл нютаг Тарасадаа ошоо hэн.

Бурят-Монголой ажалшад 1921 оной февралиин 19-дэ бурят партизанска түрүүшын отрядай командир, большевик Балтахинов нүгшөө гэhэн гашуудалтай мэдээсэл дуулаhан байна. Нютагай нюдарган баяшуул Бажеевтанай туhаламжаар сагаангвардеец Донскойн отряд тэрэнэй гэрые бүhэлжэ, Балтахиновые хорото муухайгаар алаа

Манай республикын ажалшадай сэдьхэлдэ Балтахиновай нэрэ мүнхэ. Баатарлиг хүбүүнэйнгээ хүндэлэлдэ манай республикын ажалшад Улан-Удэ столицынгаа гол улицануудай нэгыень Балтахиновай нэрээр нэрлэнхэй. Мүн тэрэнэй түрэл нютагтахи колхоз Балтахиновай нэрэмжэтэ болонхой. Манай республикын ажалшад Бурят-Монголдо советскэ засаг байгуулхын түлөө эрэлхэгээр тэмсэhэн баатарлиг герой Балтахиновые үеын үедэ мартахагүйл!

П. Борькин.

ЭНЭ КОЛХОЗ ЯАХАДАА ГЭЭГДЭДЭГ БАЙГААБ

☆

(Тоосоото-hунгуулиин суглаанhаа)

☆ ☆

Мухаршэбэрэй аймагай Октябрьска сельсоведэй «Путь Ленина» колхоздо hаяхан боложо үнгэрhэн тоосоото hунгуулиин суглаан хадаа колхозойнгоо ажахын талаар гээгдэжэ ябаhан шалтагаануудые элирүүлжэ, тэдээндэ бодото тобшолол хээд, колхозоо хүгжэлтын замаар сэхэ шууд хүтэлхэ тухай правлениингээ шэнэ составта большевистскэ эрилтэ табиба.

Тус колхозой хуушан правлени тоосоото үе соо колхозойнгоо ажахын бүхы hалбаринуудые hэргээн бодхоохо талаар колхознигуудайнгаа этигэл найдабариие дүүргэжэ шадаагүй. Тиимэhээнь энэ колхоз мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые нэгэшье түрэлэй малаар дүүргээгүй, мүн малажалhаа абтадаг продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө холо гүйсэдхөөгүй Тэрэшэлэн гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө миил 6 процент дүүргээ. Үрhэ хүрэнгэ хаалгые муугаар ябуулжа байба. Февралиин 10-най мэдээгээр тус колхоздо аяар 2147 центнер үрhэ хүрэнгэ дутуу.

Хабарай тарилгада колхоз хангалтагүйгөөр бэлэдхэнэ, зэр зэмсэгүүдые заhабарилга эндэ эхилэгдээшьедүй, үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд ёhо тэдысэ ябуулагдана.

Мүн тоосоото үе соо колхозой финансова байдал тон ехээр муудаhан байха юм. Аяар 106.000 түхэриг мүнгэ элдэб организацинуудта ба нюурнуудта тус колхоз үритэй.

Эдэ бүхы ушарнууд юун дээрэhээ болооб гэхэдэ, тус колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Т. И Соколов, парторганизациинь секретарь нүхэр О. Б. Амокова) ниитынгээ интересые багаар анхардаг, ажал хүдэлмэреэ ехэнхидээ кампанейскээр хүтэлбэрилдэг, холо харадаггүй байгаа.

Тус колхозой правлени хүнүүдээ ажал хүдэлмэридэ зүбөөр хубаарилан табяагүй, ажалай жанг заршам шангадхаагүй, колхозойнгоо хүдэлмэришэ хүсые ажахын-политическэ кампанинуудаа амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ элсүүлээгүй дээрэhээнь хүдэлмэриин наhанай аяар 30 гаран колхознигууд нёдондо ажалта үдэрэй минимум олоогүй. Правлениин түрүүлэгшэ Соколов, таряанажалай бригадануудай бригадирнууд Грудинин, Гороховский гэгшэд лодырьнуудтай арид тэмсэхын орондо, заримдаа лодырьнуудые тойрон гарадаг, тэдэниие колхозой хүгжэлтэдэ харша этэгээдүүд гэжэ тоолодоггүй байгаа.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Соколовой тоосоото элидхэл тушаа 10 гаран колхознигууд үгэ хэлэбэ. Колхозой правлени болбол үдэр hүниие илгадгүй хүдэлмэрилжэ ябаhан хүнүүдые обёордоггүй, гэдэнэй ажабайдалтайшье танилсадаггүй, лодырьнуудта ямаршье хэмжээ абадаггүй, далдалжа байдаг байгаа гэжэ зүб тэмдэглээ.

Тус колхозой тоосоото-hунгуулиин суглаан шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй туг доро үнгэр, ба Суглаан колхозой правлениие ба шалгалтын комиссиин шэнэ составые hунгаа.

Б. Дымбрылов.

Искусствын ба литературын талаар Сталинска шангуудые олгохо Комитедтэ

...Искусствын ба литературын талаар Сталинска шангуудые олгохо ...дай пленум февралиин 12-... А. Фадеевэй түрүүлэлгэ доро ...рээ үргэлжэлүүлбэ. 1950 оной Сталинска шангуудые олгохоор зууршалагдаhан, театральна искусствын, хүгжэмэй, архитектурын зохёолнууд ба зарим гүйсэдхэгшэд тухай зүбшэн хэлсэгдээ.

Зүбшэн хэлсэлгэдэ 30 гаран хүн, —литературын ба искусствын ажал ябуулагшад, советскэ ехэ композиторнууд ба архитекторнууд хабаадаа. (ТАСС).

Специалистын зүбшэл

Элдэб тэжээл бутаруулан үлтирүүлхэ „ИК-3" гэжэ шэнэ машина

Хүдөө ажахые механизацилгаар Бүхэсоюзна научно-шэнжэлэлгын институт элдэб тэжээл бутаруулха «ИК-3» гэжэ универсальна шэнэ машина ухаалан зохёожо гаргаа. Тус машина иимэ операцинуудые хэхэ юм гэбэл: ногоо хэршэхэ, һолоомын хуурай шэлбэ болон бусад культурануудай шэлбэ, эшэнүүдые үйрүүлхэ, үбһэ үйрүүлхэ, корнеплодууд ба клубнеплодуудые бутаруулха ба хэршэхэ байна. Гадна, энэ машина бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлнүүдые холин буйлуулгада хэрэглэгдэдэг. Мүн ороohото культуранууд болон жмых бутаруулгада ба тэдэнние үйрүүлгэдэ тааруулhан тусгаар хэрэгсэлнүүдтэй юм.

Тэрээнһээ гадна, тус машина минеральна тэжээл—мел ба дабһа, мүн шулуужаһан минеральна үтэгжүүлгые үйрүүлжэ шадаха байна. Зарим колхозууд энэ машинаяа лёной залаануудые сохихын ба овощной культурануудай үрһэ сэбэрлэн абахын тула хэрэглэдэг байна. Машинын решётконуудые һэлгэлгээр бүхы тэдэ ажалнууд бүтээгдэдэг юм.

«ИК-3» гэжэ энэ шэнэ машина хадаа һолоомо, силос хэршэдэг, үндэһэ хэршэдэг, жмых бутаргадаг, ороohо үйрүүлдэг машинануудай орондо хүдэлжэ шадаха байна. Энэ машина дурсагдаһан машинануудай хэхэ хүдэлмэри дүүргэхэһээ гадна, үшөө хэдэн шэнэ операцинуудые хэжэ шадаха юм. Жэшээлхэдэ, элдэб ургамалнуудай эшэнүүдые хүндэлэн ба гол руунь хэршэжэ, ороohото культуранууд болон һолоомын хуурай эшэнүүдһээ малай эдихэ тэжээл бэлдэжэ шадаха байна.

Бүдүүн тэжээлнүүд шэмэ багатай байдаг. Теэд һолоомо ба шэрүүн үбһэ малда үгэхынгөө урда тээ «ИК-3» машинаар мэхиинэ шэнги болоторынь үйрүүлхэдэ шэмэнь нилээд дээшэлдэг юм.

Тиихэдэ холисото тэжээл бэлэдхэлгэдэ энэ машиные хэрэглэжэ болоно. Түрүүн һолоомоёо хэршэхэ, удаань корнеплодуудтай, үгышье һаа ууралтуулһан хартаабхатай хамта хэршэхэ зэргэтэй. Ууралтуулһан хартаабхатай тэжээл иигэжэ болбосоруулхада тусгаар һайн шанартай холисото тэжээл болодог байна. Иимэ тэжээлдэ үнеэд ба морид ехэ дуратай, амтархажа эдидэг юм.

Холисото тэжээл бэлдэхэдэ юугээрээ һайн бэ гэхэдэ, һолоомо болон бусад бүдүүн тэжээлнүүдые ууралтуулангүй үгэхэ арга олгоно. Энэ хадаа бүдүүн тэжээл бэлдэлгын бүхы процессые хүнгэдхэдэг байна.

Тиимэһээ энэ машина гахайн фермэнүүдтэ илангаяа ехээр хэрэглэгдэдэг. Эндэ бүдүүн тэжээл, ногоон, шэмэтэ ба концентрированнэ тэжээлнүүдые бэлэдхэлгэдэ тус машина хэрэглэгдэдэг.

Энээнһээ гадна, үбэлдөө клеверэй ба люцерны һайн үбһэнһөө дерть бэлдэгдэдэг юм. Энэ тэжээл малые үбэлдөө витаминаар хангадаг байна.

Намартаа тэжээлэй свёкло болон морковь эшэтэйнь каша шэнги болгон холижо буйлуулгада энэ машиные хэрэглэхэдэ болоно.

Шэмэтэ тэжээлэй удаан саг соо һайн шанараа алдахагүйнь тула, зарим колхозууд комбинированнэ силосүүдые хэдэг байна. Силосэй составта ородог бүхы тэжээлнүүд —свёкло ба морковь эшэтэйнь, витаминтай үбһэн, тыквэ, ууралтуулһан хартаабха ба бусадые тус машинаар бэлдэдэг юм.

Энэ машина 8,7 киловатт хүсэтэй электромоторой хүсөөр хүдэлгэгдэдэг. Хэрбээ электроэнергиин үгы һаань 12 мориной хүсэтэй двигатель хэрэглэхэ гү, али моридые хэрэглэхэдэ болохо.

Энэ машина орёо бэшэ тула тэрээнние хэрэглэхэдэ ехэ таарамжатай юм. Тиимэһээ энэ машина колхозуудай малажалай фермэнүүдтэ тэжээл буйлуулдаг гол машинань болохо ёһотой. Иимэ машинануудые үргэнөөр хэрэглэлгэ хадаа манай республикын колхозуудай малажал хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ туһа нэмэри болохо байна.

М. Коркин.

Абаһан түлнүүдээ хоролтогүйгөөр ондо оруулхабди

Бидэ өөһэдынгөө даадаг хонин һүрэгые тобир тарганаар ондо оруулжа, тэдээнһээ абтаһан түлнүүдые бүрин бүтэнөөр түлжүүлхын тула ехэхэн оролдолго гарганабди. Мүнөө хамтадаа 375 толгой эхэ хонидые харууһалнабди. Хониднай жэлһээ жэлдэ тобир тарган шадалтай байдаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ 375 толгой эхэ хонидһоо 420 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ һэмди. Бидэнэр үбэлдөө хонидоо байрадань байлгажа эдеэлүүлдэггүй, харин үглөөнэй жабар соо нэгэ багахан үбһөөр халуулаад, бүхэли үдэр соо адуулдагбди. Адуулхадаа бургааһа шугын оёор, хонидой эдихэ хагдаар элбэг газар бэдэржэ, газараа һэлгүүлэн адуулдагбди.

Анхарал багатайгаар харууһалбал хонид тон түргэн туража муудадаг. Зун болоходо хони һааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэдэг ба ноохо хайшалха түсэбөө дүүргэдэг байнабди. Заашье ноохо гээнгүй дууһыень суглуулжа, тушаадагбди. Жэлһээ жэлдэ хонидоо һайнаар харууһалhанай түлөө колхозойнгоо правленииһэ һайшаалда хүртэнэбди. 1949 ондо һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө нэмэлтэ түлбэри 25 хони ба 1950 ондо 8 хони абаабди.

Манай социалистическэ Бурят-Монголой засагай дээдэ органой депутадта кандидадаар баллотировалагдаха зүбшөөлөө эсэгэ Сталинай үгэһэндэ тон ехээр баясажа, 1951 ондо абаһан 81 толгой хурьгадаа, мүн абтаха түлнүүдээ нэгэшье хоролтогүйгөөр ондо оруулхабди гэжэ омогтойгоор мэдүүлнэбди.

Санжижапов Дугаржап, Найданова Надмит, Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хонишод.

Шэнэ амжалтын түлөө

Манай колхоз үнгэрэгшэ зун Худанай Үртөө гэжэ газарта эбэртэ бодо малай байха гүүртэ шэнээр баряа. Тус гүүртэдэхи малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые ойрын сагта гүйсэд механизацилха гэжэ колхозоймнай правлени шиидэһэн байна.

Бидэ дүрбэн шэнэ һаалишад энэ гүүртэдэ хүдэлмэрилжэ, хори хорин үнеэ харууһалдагбди. Дүрбүүлээ ленинско-сталинска комсомолой гэшүүдбди. Бидэнэр үнеэдээ тобир тарганаар ондо оруулха ба хүлеэгдэжэ байгаа түлнүүдые бүрин бүтэнөөр абажа, түлжүүлхын тулада бүхы оролдолгоо гарганабди. Һаяхан аймагай комисси ерэжэ, гүүртыемнай хараад, үнеэдыемнай дундаһаа дээшэ шадалтай гэһэн үндэр сэгнэлтэ үгөө.

Колхозоймнай правлени ба партийна организаци бидэнэртэ ехэхэн анхарал хандуулжа, бүхы хэрэгсэлыемнай дүүрэнээр хангана.

Үнеэдээ үглөөгүүр нэгэ бага үбһөөр халуулаад, үдэрынь адуулнабди. Үнеэдэйнгээ байрада хохир зузаанаар адхажа, тон дулаан дэбисхэртэй байлгадагбди.

Манай гүүртэдэ радио, улаан булан бии. Эндэ шэнэ газетэ, журналнууд байдаг. Сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ дүүрэн арга боломжо бии.

Ц. Санжеева, Д. Цыдыпова, Д. Чимитова, Ц. Санжижапова, Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гүүртын хүдэлмэрилэгшэд

Адуугаа һайнаар харууһална

Кяхтын аймагай Усть-Киранай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой адуушан Доржи Аюшеев адуун һүрэгөө зүбөөр харууһалдаг ба түл абалгые эрхим һайнаар үнгэргэдэг юм. Энээнэйнгээ ашаар нүхэр Аюшеев 1950 ондо 18 гүүнһээ 18 унага абажа, тобир тарганаар түлжүүлһэн байна.

Мүнөө жэлдэ нүхэр Аюшеев даабарита адуугаа тобир тарганаар ондо оруулжа байна.

В. Жигжитов.

„Правдын" корреспонденттэй И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөн тушаа гадаадын мэдээсэлнүүд

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, февралиин 17. (ТАСС). «Правдын» корреспонденттэй И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй текстые пражска бүхы газетэнүүд түрүүшын хуудаһануудтаа хэблээ. Эб найрамдалай агууехэ туг барigшa И. В. Сталинай портредүүдые газетэнүүд толилбо. «Свободне слово» газетэ нүхэр Сталинай хөөрэлдөөнэй текстые «Эб найрамдал хамгаалга — СССР-эй политикын уг зорилго мүн» гэһэн гаршагтайгаар толилоо

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

ПЕКИН, февралиин 17. (ТАСС). Пекинскэ радио «Правдын» корреспонденттэй нүхэр Сталинай хэһэн хөөрэлдөөе тодорхойгоор дамжуулаа.

БОЛГАРИ

СОФИЯ, февралиин 17. (ТАСС). «Правдын» корреспонденттэй нүхэр И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй текстые болгарска бүхы газетэнүүд томо гаршагтайгаар толилбо.

Нүхэр Сталинай портредүүдые түрүүшынгээ хуудаһануудта үгөө.

«Работническо дело» газетэ нүхэр Сталинай хөөрэлдөөнһөө иимэ үгэнүүд тушаа онсо тэмдэглээ гэбэл: «Эб найрамдал сахилгын хэрэгые арадуудай өөһэдынгөө гарта абажа, тэрэнние эсэстэнь хүрэтэр аршалан хамгаалаа һаань, амгалан байдал сахигдаха ба батадхагдаха. Дай үүдхэгшэд хадаа арад олониитые худал хуурмагай урьхада оруулан мэхэлжэ ба дэлхэйн шэнэ дайн руу тэдэнние татажа шадаа һаань, дайн зайлашагүй боложо магадгүй.

Тиимэһээ, дай үүдхэгшэдэй гэмтэ муухай аашануудые элишэлхэ хэрэгсэл бологшо эб найрамдал сахихын түлөө үргэн кампани мүнөө нэгэдэхи зэргын удхашанартай байна».

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, февралиин 17. (ТАСС). «Сабат неп», «Непсава» ба «Мадьяр немзет» газетэнүүд нүхэр Сталинай хөөрэлдөөнэй текстые түрүүшын хуудаһануудтаа томо гаршагтайгаар толилоо.

Бүхы хүн түрэлтэнэй эгээн шухала асуудалнуудта хамаатай хөөрэлдөөе городууд ба тосхонуудта, заводууд ба фабриканууд дээрэ, эмхи зургаануудта ба һургуулинуудта һонирхолтойгоор зүбшэн хэлсэбэ. Эб найрамдалай лагериин хүтэлбэрилэгшын үгэнүүд Венгриин арад олониитын һайшаалаар угтагдаа.

РУМЫНИ

БУХАРЕСТ, февралиин 17. (ТАСС). «Правдын» корреспонденттэй нүхэр И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй текстые румынска газетэнүүд толилбо.

ПОЛЬША

ВАРШАВА, февралиин 17. (ТАСС). Польско бүхы газетэнүүд «Правдын» корреспонденттэй нүхэр И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй текстые түрүүшын хуудаһануудтаа хэблээд, мүн нүхэр Сталинай портредүүдые толилбо.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

БЕРЛИН, февралиин 17. (ТАСС). «Правдын» корреспонденттэй нүхэр И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй текстые «Нейес Дейчланд» газетэ мүнөөдэр толилоо. Лейпцигэй радио тус хөөрэлдөөе тодорхойгоор дамжуулба.

ФРАНЦИ

ПАРИЖ, февралиин 17. (ТАСС). «Юманите» газетэ нүхэр Сталинай хөөрэлдөөнэй бүхы текстые «Уласхоорондын байдал тухай Сталинай шухала мэдүүлгэнүүд» гэһэн гаршагтайгаар, нүхэр Сталинай портредтэй хамта толилбо.

ДАНИ

КОПЕНГАГЕН, февралиин 17. (ТАСС). «Дай болюулха арга боломжо тухай Сталин хэлэнэ. Арбан оронууд — агрессивнэ Хойто-атлантическа пактын гэшүүд, тэрэ тоодо Данишье ООН-эй агрессорскэ ядродо ороно» гэһэн гаршагтайгаар «Ланд Ог Фольк» газетэ «Правдын» корреспонденттэй нүхэр Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй удхые толилбо.

ИТАЛИ

РИМ, февралиин 17. (ТАСС). «Правда» газетын корреспонденттэй нүхэр И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй текстые итальянска ехэ газетэнүүд томо гаршагтайгаар түрүүшын хуудаһануудтаа толилоо.

Хөөрэлдөөнэй текстые абамсаараа, АНСа агентство Римдэхи ба провинцинуудтахи итальянска бүхы газетэнүүдтэ тэрэнние дамжуулһан байна.

АНГЛИ

ЛОНДОН, февралиин 17. (ТАСС). «Правдын» корреспонденттэй нүхэр И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй текстые Рейтер агентство дамжуулба.

Советскэ Союз хадаа дай болюулха ба эб найрамдал хамгаалха политикые саашадаашье ябуулха гэһэн нүхэр Сталинай мэдүүлгые «Дейли Уоркер» газетэ тэмдэглэнэ.

ШВЕЦИ

СТОКГОЛЬМ, февралиин 17. (ТАСС). «Правдын» корреспонденттэй нүхэр И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөнэй текстые «Ню Даг» газетэ мүнөөдэр толилоо.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, февралиин 17. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай хамта добтолгоёо үргэлжэлүүлээ.

Февралиин 15-да Чечхониин хойгуур Арадай армиин частьнууд дайсанай 900 гаран солдадууд ба офицернүүдые алаһан, шархатуулһан, плендэ абаһан байна. Трофейнүүд абтаа.

Хэнсоной (Одзио) зүүн-урда Арадай армиин частьнууд дайсанай 130 гаран солдадууд ба офицернүүдые плендэ абаба.

ПХЕНЬЯН, февралиин 18. (ТАСС). Фронтын бүхы участогууд дээрэ дайшалхы эдэбхитэ ябуулганууд хэгдээ гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Эб найрамдалай түлөө элитэ тэмсэлшэ доктор Дюбуа гэгшые США-дэ мүрдэһэн ябадалда эсэргүү протестнүүд

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 16. (ТАСС). США-дахи «Эб найрамдалай тала баригшадай информационно центрын» хүтэлбэрилэгшэ, негритянска түүхэшэ, доктор Дюбуае мүрдэжэ байһан ябадалда эсэргүү шэнэ протестнүүд тухай хэблэл мэдээсэбэ.

Трумэнда эльгээһэн послани соогоо прогрессивнэ партиин национальна комитедэй секретарь Болдуин иигэжэ бэшэнэ: Дюбуада ба «эб найрамдалай тала баригшадай информационно центрын» ондоо 4 сотруднигуудта эсэргүү сүүдэй мүрдэлгэ зогсоохые эринэбди».

Дюбуада эсэргүү хэһээлтэ мүрдэлгэ хадаа «эб найрамдалай түлөө хүдэлөөе усадхаха һэдэлгэ» мүн гэжэ Чикагодахи методистска церковиин священник Герреро мэдүүлбэ.

Вьетнамдахи французска империалистнуудай зэрлиг ааша

ПЕКИН, февралиин 16. (ТАСС). Хойто Вьетнамай центральна райондо ехээр диилдэһэнэй һүүлээр, французска империалистнуудай сэрэгүүд вьетнамска амгалан хүн зондо эсэргүү хэһээлгэ мүрдэлгэ шангадхаа гэжэ вьетнамска информационно мэдээсэлые үндэһэ болгон Синьхуа агентство дамжуулна. Французска самоледууд бомбонуудые ба шатааха бодосуудые хаяжа, Бак-Жианг болон Тай-Нгуэн провинциин олохон деревнинүүдтэ түймэр табиба. Французска сэрэгүүд Во гэжэ деревнидэ нэгэ үдэр соо 200 хүнние арестовалан, алаһан байна.

КИНО

„Сакендэ хабар"

Тбилисскэ киностуди абхазска уранзохёолшо Георгий Гулиа гэгшын «Сакендэ хабар» гэжэ повестёор шэнэ фильм байгуулжа, бидэние баярлуулба.

Сталинска шанда хүртэһэн «Сакендэ хабар» гэжэ повесть хадаа уранһайханайнгаа ба идейнэ талаараа советскэ прозын эрхим номуудай нэгэниинь болоно. Коммунистическэ обществые эдэбхитэйгээр байгуулагшад ба ажал хүдэлмэридэ ехээр дурладаг, баяр баясхаланта жиирэй колхозннигууд тус повестиин геройнууд болонхой. Тэдэние манай уншагшад хүндэлдэг ба дуралдаг юм. Абхазска АССР-эй бусад тосхонуудһаа, илангаяа оронойнгоо культурна центрнүүдһээ холо газарта байдаг Сакен гэжэ багахан тосхоной колхозно ажалшадтай бидэнэр экран дээрэ дахинаа уулзанабди.

Географическа таарамжагүй условидо байбашье, Сакен тосхон Советскэ Союзай бүхы тосхонууд шэнги ажабайдалтай. Тэндэхи колхозннигууд жаргалтай, сэнгэлиг ажабайдалтай. Энээн тухай фильм соо тон һайнаар ба һонирхолтойгоор харуулагдана.

Үндэр баян ургасын түлөө, ажалда социалистическээр хандажа колхозоо бүри баяжуулхын түлөө оролдодог тухай, үмхиржэ һалаһан хуушанай үзэгдэлнүүдтэ шэнэ, урган байгаа юумэнүүдэй тэмсэл тухай тус фильм хэлэнэ... Фильмын геройнуудай ажабайдал соо шэн зориг, зохёон бүтээлгэ, габьяата ажал дүүрэнээр харуулагдана.

Залуу сакенец Кесоу Мирба гэгшэдэ кино харагшад илангаяа анхаралаа хандуулна. Советскэ Армиин зэргэһээ бусаһанайнгаа һүүлээр городто агротехническэ курса дүүргээд, эртэ хабар байхада Сакен нютагаа ошохо гэжэ тэрэ шиидэнэ. Урдань энэ үедэ замда мордохо гэжэ хэншье шиидэдэггүй байгаа. Гансал Кесоу мүльһэтэ хадануудые, түргэн урасхалта горхонуудые ябагаар дабажа, хабарай тарилгын урда тээ түрэл тосхоноо ошохые хүсэнэ. Тэрэ—советскэ солдат. Солдадта ямаршье хаалтанууд байхагүй.

Зориг ехэтэй Кесоу Мирба 9 үндэр хадануудые ба хадын түргэн урасхалта 8 горхонуудые гаталжа, нютагаа бусана. Тэрэние нютагаархиниинь, инаг Кама басаганиинь тон ехэ баяртайгаар угтана.

Тарянажалай бригадын бригадир болоод, Кесоу кукурузын 500 пүүд ургаса хуряаха тухай бодоно. Сакенэй шулуутай хүрьһэтэ газарһаа 100 пүүд бэшэ, харин 500 пүүд ургаса абажа боломоор гэжэ тэрэ хөөрэнэ. Тиихын тулада газараа эрхим һайнаар элдүүрилхэ, үтэгжүүлхэ хэрэгтэй байгаа.

40 жэлэй саада тээ Сакендэ ажаһууһан ород эрдэмтэ тосхоной хажуудахи орьёл хадада фосфорит бии гэжэ элирүүлһэн байгаа. Зүгөөр, мүнөө болотор тэрээнние хэншье анхаралдаа абаагүй. Кесоу фосфорит тухай гэнтэ һанажархиба. Фосфоридаар тарялангай газар үтэгжүүлээ һаа, үндэр абажа шадахабди гэжэ тэр мэдэнэ.

Милосердия хадымнай фо иимэ ехэ хүсэтэй гэжэ зар нүүд, тэрэ тоодо колхозой ниин түрүүлэгшэ этигэнэгүй. өөрынгөө хэрэгэй үнэн зүб ние харуулхын тулада ошожо, лабораторидо фосф шэнжэлүүлхэ гэжэ шиидэ дырь Антон ба тэрэнэй нүхэ мур гэгшэд Кесоу өөрөө хын тулада энэ ябадал хэнэ һанаһан байгаа. Тиимэһээ Кесоутай наймаа хэхые Тус хада урдань миние т дэй газар дээрэ байгаа гэх тай Адамурай шунах ямаршье удхагүй энэ һана лые Кесоу ехээр шоо үзэ

Өөһэдынгөө энэ түсэбэй ба бодолой бэелүүлэгдэхэгүй дээд, Адамур Антон хоёр гай город абаашахаа бай форидые юрын шоройгоор жэрхинэ. Тиимэһээ городто лиз хэхэдэнь тэрэнэй юумэнь фосфорит бэшэ байг гөөр Кесоу урмаа хуха Партиин райкомой секрета ние зоригжуулна. Райкомо ретарь Сакенэй хадые шэ тулада агрономые эльгээхэ шиидэнэ. Тэрэ үедэнь Адаму тон хоёр Кесоуда үшөө нэг хэнэ. Тэрэнэй инаг басаган хулуу гэжэ залуу сакенец дые тухирна. Гэбэшье, муухай хэрэгынь бэелүүлэг Һонор ухаатай басаган Р энэ һанал бодолыень таажа Сакен хадаа урданайхида бэшэ болоо, арад зониинше доо болоо гэжэ тэрээндэ ха

Камын хурса үгэнүүд Р зүрхэ хүдэлгэнэ. Рашит энэ бодолоо орхижо, Милосерд дын фосфоридые лабора шэнжэлүүлхэеэ город К ошолдоно. Кама Рашит хоё род ошоод, Сакен нютагаа доор бусажа ерэнэ. Тиигэж нэр хададамнай фосфорит бии гэһэн мэдээсэл асаржа, гаархинаа баярлуулна.

Тарялангай газарые фо даар үтэгжүүлжэ, кукуру дэр ургаса хуряахын тулада ехэ дэбжэлтэтэйгээр колхо хүдэлмэрилнэ. Колхоздонь машинанууд бии болоно, тосхон хүрэтэр шэнэ харг байгуулагдана.

...Сакендэ һайхан хабар бо Ажалда дуратай сакенецүүд рузын урдань харагдаа үзэг үндэр ургаса хуряана. Аб хада шэнгеэр обоолжорхиһон рузын баян ургасые бидэнэр дээрэ харанабди.

Сакен улам һалбаран хүг Намарай һайндэр боложо, джигидүүд өөһэдынгөө барие харуулна, шэнэ илал дые түйлахаар бэлэн байһана шэлнэ.

Бурят-Монголой ажалшад кендэ хабар» гэжэ кинофи ехэ һонирхолтойгоор хаража на.

П. Кричa

СПОРТ

Заочно мүрысөөнүүд үнгэргэгдэбэ

Союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта зорюулагдаһан Бүхэсоюзна заочно мүрысөөнүүд конькигаар ба санаар бүхы Советскэ Союз дотор февралиин 10—11-нэй үдэрнүүдтэ боложо дүүрэбэ.

Тус мүрысөөнүүдтэ манай республикаһаа 5069 санашад, 357 конькишад хабаадалсаа. Тэдээн сооһоо 1173 хүн БГТО-гэй нормо, 1173 хүн ГТО-гэй нэгэдэхи шатын ба 82 хүн ГТО-гой 2-дохи шатын нормонуудые үгөө. Эдир залуушуулай разрядуудые 300 гаран хүн абаа.

Санаар 10 километрын дистанцида «Спартак» обществоһоо В. Могзоев, Г. Игумнов, 5 километрын дистанцида эхэнэрнүүдһээ Садовенко, Сагадарова («Спартак»), басагадһаа 3 километрын дистан Чистякова (20-дохи һург һурагша) һайн показатель харуулһан байна.

Конькиин урилдаагаар 17— хүбүүдһээ Н. Малакшинов һургуули), 15—16-тай хүб К. Золотарев. В. Обухов. В. Р но, А. Гладков, В. Красил гэгшэдэй команда һайн по тельнуудтай байба.

Тус мүрысөөндэ хабаадалс һаа, «Медик» гэжэ һайнд общество, № 65, №1 һургуул түмэр замай техникум мүр нүүдэ эмхитэйгээр үнгэргөө. Иволгын, Кяхтын, Хориин, Х гын, Сэлэнгын ба Баргажан магууд олон спортсменүүдэ баадалгатайгаар ба эмхит энэ мүрысөөнүүдые үнгэргэһэ на.

К. Шапр

САНАШАДАЙ МҮРЫСӨӨН

Хэжэнгын аймагай центрын спортсменүүд — санашад һунгалтануудта зорюулһан мүрысөө үнгэргэбэ. Энээндэ аймагай хэдэн организацинуудай командanууд хабаадалсаа. Хамтадаа 54 спортсменүүд мүрысөө.

Эдээнэй дундаһаа Хэжэнгын дунда һургуулиин һурагшадай команда һайн эмхидэлтэй ба бэлэдхэлтэй байһанаа харуулаа. 10-дахи классай һурагша Максимов 10 километрын дистанцида эрхим показатель харуулжа, түрүү һ эзэлбэ 2-дохи һуури мүн 10 классай һурагша И. Ко ко эзэлбэ. 3-дахи һуури классай һурагша Л. Да эзэлээ Мүн ВЛКСМ-эй ай түлөөлэгшэ нүхэр Дугаров показатель харуулаа.

Ч. Дарибаза

Харюусалгата реда
Б. А. ОЧИР

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора —7-85, отв секретаря—3-23 Отделов: партийной жизни культуры и быта- 4-52 сельскохозяйственного и промышленности—6-84 мест информации и писем—6-84 Для междугородных переговоров—16

Н—03535. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 100